

Avdelningen för förnybar energi och internationellt samarbete
Enheten för förnybar energi och samhälle
Elin Larsson
016-544 24 82
elin.larsson@energimyndigheten.se

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående promemorian Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi

Sammanfattning

Energimyndigheten tillstyrker promemorians förslag att införa en ny lag och en ny förordning med bestämmelser om tidsfrister för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar el och om en kontaktpunkt för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar energi.

Energimyndigheten lämnar några specifika synpunkter och förslag inför färdigställandet av lag respektive förordning.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker att myndigheten får uppgiften att tillhandahålla en digital kontaktpunkt för tillstånds-, dispens- och anmälningsförfaranden som avser anläggningar för produktion av förnybar energi och utrustning för anslutning av sådana anläggningar till nätet.

Förslaget på förordning föreskriver att kontaktpunkten ska tillhandahålla en digital handbok om förfarandet för utvecklare av projekt för produktion av förnybar energi. Energimyndigheten anser att genom etableringen av kontaktpunkten tillhandahålls en digital handbok.

Energimyndigheten vill understryka vikten av att ansvarsförhållandet vid inrättandet av kontaktpunkten är tydligt och att de begrepp som används i lagstiftningen är konkreta så att inrättandet av tidsfrister och en kontaktpunkt är lätt att följa och följa upp.

Specifika synpunkter

Ansvarsförhållandet vid inrättande av en kontaktpunkt

Energimyndigheten anser att ansvarsförhållandet mellan den myndighet som ska tillhandahålla kontaktpunkt för vägledning och myndigheter som ska bistå

inrättandet av en kontaktpunkt kan göras mer tydligt. Eftersom kontaktpunkten kommer vara direktförmedlande är det av stor vikt att den informationen kontaktpunkten hänvisar till är relevant och uppdaterad. Därför behöver myndigheter som ska bistå vid inrättandet av kontaktpunkten även få ett ansvar att löpande bistå kontaktpunkten.

Energimyndigheten ser även ett särskilt behov av att de myndigheter som omfattas av kontaktpunkten får ett ansvar att regelbundet redovisa rådande rättsfallsläge, eftersom rättsfall är avgörande för tolkningen av lagstiftningen på området.

Energimyndigheten föreslår därför en omformulering av andra stycket i 11§:

Myndigheterna i första stycket 1–7 och 9–12 ska

1. säkerställa att det på den egna webbplatsen finns specifik och uppdaterad vägledning och information om de tillstånd, anmälningar och dispenser som myndigheten prövar samt rådande rättsläge med rättsfall, och att handlingar i ett ärende kan lämnas in digitalt.
2. bistå Statens energimyndighet i arbetet med kontaktpunkten enligt 10 §.

Definitionen uppgradering

I 2 § i förslaget till lag definieras uppgradering (översättning av det engelska ordet repowering). Definitionen av begreppet uppgradering avgör om ett ärende omfattas av tidsfristen på maximalt 1 år och det är därför viktigt att det är tydligt vilka typer av ärenden som omfattas och inte omfattas av tidsfristen. Om inte definitionen av uppgradering kan tydliggöras mer i lagen föreslår Energimyndigheten att definitionen tydliggörs genom vägledning, föreskrift eller praxis.

Energimyndigheten har till exempel historiskt definierat ”repowering”¹ av vindkraft med att nya vindkraftverk ersätter gamla i en park vid ett generationsskifte. I ett senare projekt² framgår att begreppet ”repowering”³ kan vara svårtolkat och att det kan skilja sig mycket från fall till fall vad som krävs ur tillståndsynpunkt, inte minst beroende på vilken typ av ”repowering” som övervägs. Utifrån den mångfald av begrepp och metoder för ”repowering” som förekommer inom vindkraftsbranschen vill Energimyndigheten exemplifiera att begreppet uppgradering har en bred betydelse som en definition behöver fånga.

¹ Återbruk och återvinning av vindkraftverk, Energimyndigheten, 2016. Begreppet ”generationsväxling” definieras synonymt med ”repowering”.

² Vägen mot tillstånd för repowering, Svensk Vindkraftförening, 2020.

³ Projektet listar en mångfald av metoder för ”repowering” av vindkraft: Utbyte av delar som förlänger livslängden, Större rotor på befintligt vindkraftverk, Likadana verk på samma plats, Större verk på samma plats, Minska eller öka antal verk, Öka höjd och effekt, Nya placeringar inom samma område, Utöka området.

Energimyndigheten instämmer i bedömningen i promemorian⁴ att det kan vara ett bra tillvägagångssätt att låta de prövande myndigheterna avgöra vad som omfattas av definitionen. Energimyndigheten vill samtidigt poängtera vikten av att det så långt som möjligt blir en likvärdig definition och tillämpning av begreppet uppgradering. Detta kan sannolikt ske genom utveckling av praxis inom området och det vore bra om berörda myndigheter får i uppgift att dela relevanta underlag. I annat fall skulle en likvärdig tillämpning kunna uppnås genom att vägledning eller föreskrifter tas fram.

Begreppet anläggning

Förslaget till lag respektive förordning omfattar anläggningar för produktion av förnybar el och förnybar energi. Begreppet anläggning definieras inte i promemorian och förtydligas inte heller i direktiv. Detta innebär ett tolkningsutrymme som riskerar att skapa en otydlighet i tolkningen av 5§ i förslaget till lag gällande omfattningen av tidsfristen. Anläggning definieras exempelvis i elcertifikatlagen⁵ som *elproduktionsanläggning med en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt*. Utifrån den definitionen är mätpunkten styrande för omfattningen av anläggningen. Energimyndigheten anser att det finns ett behov av att tydliggöra vad som avses med anläggning. Förslagsvis används samma definition som i lagen om elcertifikat.

Uppföljning av tidsfrister

I promemorian framgår inte hur förenklingen av tillståndsförfarandena och tidsfristerna ska följas upp. Energimyndigheten ser ett behov av att tillskriva en aktör det övergripande ansvaret att följa upp tidsfristerna nationellt för att möjliggöra bedömning av om dessa bidragit till en mer effektiv hantering och främjat användning av förnybar energi i enlighet med de mål som fastställs i direktivet.

Naturvårdsverket har ett regeringsuppdrag att förbereda så att myndigheten från 2021 kan ansvara för en samlad statistik för miljötillståndsprövningen. Energimyndigheten föreslår att Naturvårdsverket inom ramen för detta arbete även får ett ansvar att följa upp tidsfristerna. Eftersom statistik saknas för andra berörda områden än de kopplade till miljötillståndsprövningen ser Energimyndigheten ett behov av att det inkluderas i Naturvårdsverkets uppdrag. Alternativt att övriga tillståndsprövande myndigheter får liknande regeringsuppdrag med syfte att följa upp tidsfristerna.

⁴ PM Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi, s.19,26

⁵ Lag (2011:1200) om elcertifikat 2§ punkt 3.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Caroline Asserup, chefsjuristen Rikard Janson, enhetschefen Fredrik Svartengren samt handläggare Mårten Thorsén. Föredragande har varit handläggaren Elin Larsson.

Robert Andréén

Elin Larsson